

Sygn. akt VII U 380/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Popielińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Adrianna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2013 r. w Gdańsku

sprawy A. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania A. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 18 grudnia 2012 r. nr (...)

oddala odwołanie.

/ Na oryginale właściwy podpis. /

Sygn. akt VII U 380/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 grudnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. przyznał ubezpieczonej A. M. emeryturę od dnia 01 grudnia 2012 r. Do ustalenia wysokości emerytury pozwany przyjął 16 lat, 4 miesiące i 10 dni okresów składkowych oraz 3 lata, 3 miesiące i 18 dni okresów nieskładkowych. Przyznane od dnia 01 lutego 2013 r. świadczenie wyniosło kwotę 845,36 zł brutto tj. 729,28 zł netto. Wskazano nadto, iż zgodnie z ustawą z dnia 4 września 2008 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2008 r. nr 192 poz. 1180) za okres od dnia 02 sierpnia 1976 r. do dnia 12 listopada 1976 r. oraz od dnia 13 listopada 1976 r. do dnia 07 listopada 1983 r. z tytułu zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w G. jako podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne przyjęto kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia (k. 34-35 akt rentowych).

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła ubezpieczona A. M., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie emerytury w należnej wysokości. Jako zarzuty podniesiono naruszenie art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 153 poz. 1227 j.t.), dalej: ustawa, poprzez wadliwe naliczenie wysokości przyznanej ubezpieczonej emerytury oraz błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności świadectwa pracy z dnia 11 stycznia 1984 r. prowadzącą do przyjęcia jako podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne za okres od dnia 02 sierpnia 1976 r. do dnia 12 listopada

1976 r. oraz od dnia 13 listopada 1976 r. do dnia 07 listopada 1983 r. minimalnego wynagrodzenia. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, iż organ nie uzasadnił, dlaczego do swoich wyliczeń przyjął właśnie konkretne 20 lat spośród 28 lat ogólnego stażu ubezpieczeniowego wnioskodawczyni (1972-2000). W zakresie zaś wynagrodzenia za okres od dnia 02 sierpnia 1976 r. do dnia 12 listopada 1976 r. oraz od dnia 13 listopada 1976 r. do dnia 07 listopada 1983 r., kiedy była zatrudniona w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w G. Zakład w G. na stanowisku szefa kuchni, kuchmistrza i kucharza garmażera w ocenie skarżącej otrzymywała ona wynagrodzenie w wysokości 32 zł za godzinę pracy wraz z premią uznaniową 20% - błędnie zatem przyjęto dla tego okresu do wymiaru składek wynagrodzenie minimalne. Dalej zaś, do dnia 31 lipca 1976 r. była zatrudniona w Zakładzie Usług (...) w G. na stanowisku szefa kuchni z wynagrodzeniem 2.500 zł, premią regulaminową oraz dodatkiem w wysokości 200 zł miesięcznie (k. 2-4 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonej pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniu spornej decyzji. Wyjaśnił nadto, iż podstawa wymiaru składek ustalono na podstawie wynagrodzenia z lat 1972-1976, 1980-1983, 1986-1989, 1993-1997, 1999 i 2000 – w najkorzystniejszym dla ubezpieczonej wariantcie. Podstawy tej nie ustalono w oparciu o art. 15 ust. 1 ustawy (tj. z wynagrodzenia z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat poprzedzających rok zgłoszenia wniosku o emeryturę – 1992-2011), bowiem w tym okresie skarżąca nie podlegała przez 10 lat ubezpieczeniu społecznemu. Co do spornego okresu od dnia od dnia 02 sierpnia 1976 r. do dnia 12 listopada 1976 r. oraz od dnia 13 listopada 1976 r. do dnia 07 listopada 1983 r. w ocenie pozwanego ubezpieczona nie udowodniła – zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r. nr 237 poz. 1412 ze zm.), dalej: rozporządzenie, środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia – wysokości otrzymywanego w tych okresach wynagrodzenia. Zdaniem pozwanego nie jest w tym zakresie miarodajne świadectwo pracy z dnia 11 stycznia 1984 r., wskazujące jedynie na ostatnio otrzymywane wynagrodzenie; nadto w zakresie premii wskazano tam, iż miała ona charakter uznaniowy i wynosiła do 20% (k. 9-10 akt sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona A. M. zd. O., urodzona w dniu (...), z zawodu kucharz po zasadniczej szkole zawodowej, pracowała zawodowo w okresie od dnia 16 listopada 1972 r. do dnia 31 października 2000 r. jako kucharz, szef kuchni, bileterka, sprzedawca, sprzedawca kasjer, maglarka prasowaczka oraz pracownik biurowy.

okoliczności bezsporne, vide: kwestionariusz okresów składkowych i nieskładkowych – k. 3 akt rentowych, świadectwo pracy – k. 7 akt rentowych, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu – k. 8 akt rentowych, świadectwa pracy i zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu – k. 6-27 akt KPU

W okresie od dnia 18 marca 1975 r. do dnia 31 lipca 1976 r. ubezpieczona zatrudniona była w Zakładzie Usług (...) w G. na stanowisku szefa kuchni. Następnie w okresie od dnia 02 sierpnia 1976 r. do dnia 12 listopada 1976 r. oraz od dnia 13 listopada 1976 r. do dnia 07 listopada 1983 r. wnioskodawczyni była zatrudniona w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w G. Zakład w G. na stanowiskach kuchmistrza (od dnia 13 grudnia 1979 r. do dnia 31 stycznia 1980 r.) i kucharza garmażera (od dnia 01 lutego 1980 r. do dnia 07 listopada 1983 r.).

Jako szef kuchni w okresie od dnia 18 marca 1975 r. do dnia 31 grudnia 1975 r. ubezpieczona udowodniła uzyskanie wynagrodzenia w kwocie 23.928 zł, natomiast w okresie od dnia 01 stycznia 1976 r. do dnia 31 lipca 1976 r. ubezpieczona udowodniła uzyskanie wynagrodzenia w kwocie 15.662 zł.

W okresie od sierpnia 1976 r. ubezpieczona korzystała z urlopu macierzyńskiego w związku z urodzeniem dziecka w dniu 07 sierpnia 1976 r., a następnie do dnia 12 grudnia 1979 r. z bezpłatnego urlopu wychowawczego, po którym kontynuowała zatrudnienie już na stanowisku kuchmistrza.

Pracownicy kuchni uzyskiwali również - poza wynagrodzeniem zasadniczym – premię uznaniową, uzależnioną od oceny pracy kuchni (prawidłowości wykonywanych zadań, porządku w miejscu pracy itp.), wynoszącą w przypadku ubezpieczonej do 20% wynagrodzenia. Premia uznaniowa uzależniona była od decyzji kierownictwa – była składnikiem zmiennym wynagrodzenia.

Praca odbywała się w godzinach 7:00-15:00, po 8 godzin dziennie. W okresie zimowym ranna zmiana pracowała w godzinach 5:00-13:00, zaś popołudniowa w godzinach 13:00-19:00. Praca odbywała się 6 dni w tygodniu, od poniedziałku do soboty.

dowód: świadectwo pracy z dnia 11 stycznia 1984 r. – k. 7 akt sprawy i k. 9 akt KPU, świadectwo pracy z dnia 31 lipca 1976 r. – k. 8 akt KPU, legitymacja ubezpieczeniowa – koperta na k. 9 akt rentowych, zeznania ubezpieczonej – k. 33-34 akt sprawy oraz protokół skrócony k. 62 akt sprawy i protokół elektroniczny k. 64 akt sprawy, zeznania świadka I. A. – k. 35-36 akt sprawy, umowa o pracę, świadectwo pracy oraz zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu świadka I. A. – k. 30-32 akt sprawy

Dokumentacja pracownicza – w tym kartoteki zarobkowe ubezpieczonej – zakładu pracy (obecnie nie istniejącego) ze spornego okresu nie została odnaleziona.

dowód: zeznania świadka I. A. – k. 36 akt sprawy, pismo (...) Związku (...) z dnia 29 maja 2013 r. – k. 40 akt sprawy

W dniu 07 listopada 2012 r. ubezpieczona złożyła do pozwanego organu rentowego wnioski o emeryturę.

okoliczność bezsporna, vide: wniosek o emeryturę z dnia 07 listopada 2012 r. – k. 1-2 akt rentowych

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 18 grudnia 2012 r. pozwany organ rentowy przyznał ubezpieczonej A. M. emeryturę od dnia 01 grudnia 2012 r. tj. od osiągnięcia ustawowego wieku.

Do ustalenia wysokości emerytury pozwany organ rentowy przyjął 16 lat, 4 miesiące i 10 dni okresów składkowych oraz 3 lata, 3 miesiące i 18 dni okresów nieskładkowych. Do wyliczenia wskaźnika podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1972r. do 2000r. tj. wynagrodzenie ubezpieczonej za lata 1972-1976, 1980-1983, 1986-1989, 1993-1997, 1999 i 2000 – w najkorzystniejszym dla ubezpieczonej wariantcie – i wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 34,35%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 34,35 % poprzez kwotę bazową 2974,69 zł wynosi 1021,81 zł. Wysokość emerytury obliczona zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej przy przyjęciu kwoty bazowej 2974,69 zł oraz podstawy wymiaru w wysokości 1021,81 zł wyniosła 954,16 zł. Emerytura obliczona na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej wyniosła 786,77 zł.

Zgodnie z dyspozycją art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od 01 grudnia 2012r. wysokość emerytury wynosi : 35 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej 333,96 zł oraz 65 % emerytury ustalonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej 511,40 zł. Przyznane od dnia 01 lutego 2013 r. świadczenie wyniosło zatem łącznie kwotę 845,36 zł brutto tj. 729,28 zł netto. W uzasadnieniu decyzji wskazano nadto, iż zgodnie z ustawą z dnia 4 września 2008 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2008 r. nr 192 poz. 1180) za okres od dnia 02 sierpnia 1976 r. do dnia 12 listopada 1976 r. oraz od dnia 13 listopada 1976 r. do dnia 07 listopada 1983 r. z tytułu zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w G. jako podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne przyjęto kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia.

dowód: decyzja o przyznaniu emerytury z dnia 18 grudnia 2012 r. - k. 34-35 akt rentowych, obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury z dnia 18 grudnia 2012 r. - k. 33 akt rentowych

Po wniesieniu odwołania, pozwany organ dokonał przeliczenia emerytury skarżącej decyzją z dnia 04 lutego 2013 r.

Do ustalenia wysokości emerytury pozwany przyjął – analogicznie jak dotychczas – 16 lat, 4 miesiące i 10 dni okresów składkowych oraz 3 lata, 3 miesiące i 18 dni okresów nieskładkowych. Do wyliczenia wskaźnika podstawy wymiaru emerytury przyjęto wynagrodzenie ubezpieczonej za lata 1972-1976, 1980-1983, 1986-1989, 1993-1997, 1999 i 2000 – w najkorzystniejszym dla ubezpieczonej wariantcie – i wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł również 34,35%. Przyznane od dnia 01 lutego 2013 r. świadczenie minimalnie wzrosło i wyniosło kwotę 846,14 zł brutto, 729,29 zł netto. W uzasadnieniu decyzji wskazano również, iż zgodnie z ustawą z dnia 4 września 2008 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2008 r. nr 192 poz. 1180) za okres od dnia 02 sierpnia 1976 r. do dnia 12 listopada 1976 r. oraz od dnia 13 listopada 1976 r. do dnia 07 listopada 1983 r. z tytułu zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w G. jako podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne przyjęto kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia.

dowód: decyzja o przeliczeniu emerytury z dnia 04 lutego 2013 r. - k. 50-51 akt rentowych, obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury z dnia 04 lutego 2013 r. - k. 48 akt rentowych, pismo pozwanego z dnia 05 lutego 2013 r. – k. 52 akt rentowych

Pozwany organ rentowy w ramach decyzji hipotetycznej z dnia 06 września 2013 r. – uwzględniając dla okresu od dnia 18 marca 1975 r. do dnia 31 lipca 1976 r. wynagrodzenie skarżącej w kwocie 2.700 zł (2.500 zł wynagrodzenie zasadnicze plus 200 zł dodatek), zaś dla okresu od dnia 01 lutego 1980 r. do dnia 07 listopada 1983 r. wynagrodzenie stanowiące mnożnik stawki godzinowej 32 zł i 46-godzinny tydzień pracy – wskazał, iż przyjął za poszczególne sporne lata następujące kwoty wynagrodzeń:

- 1975 – 29.769,40 zł
- 1976 – 22.941,30 zł
- 1980 – 72.240 zł
- 1981 – 76.544 zł
- 1982 – 76.544 zł
- 1983 – 65.408 zł.

Hipotetyczny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przyjęty do części emerytury ubezpieczonej na podstawie art. 53 ustawy wyniósł 42,07%. Do wyliczenia wskaźnika podstawy wymiaru emerytury przyjęto wynagrodzenie ubezpieczonej za lata 1972-1976, 1980-1983, 1986-1989, 1993-1997, 1999 i 2000 – w najkorzystniejszym dla ubezpieczonej wariantcie. Wysokość emerytury po waloryzacji od dnia 01 marca 2013 r. wynosiła by 963,38 zł.

Powyższe wyliczenie hipotetyczne zarobków ubezpieczonej według wnioskowanego wariantu (jak w zarządzeniu k. 44 akt sprawy) w kontekście wpisów zarobków ubezpieczonej ze spornego okresu zawartych w legitymacji ubezpieczeniowej :

- za okres od dnia 18 marca 1975 r. do dnia 31 lipca 1976 r. ujawniona jest kwota 23.928 zł ,
- za okres od dnia 01 lutego 1980 r. do dnia 07 listopada 1983 r. ujawniona jest kwota 14.662 zł ,

wykazuje na rozbieżność pomiędzy faktycznymi zarobkami a hipotetycznym wyliczeniem. Po wyliczeniu zgodnie z zobowiązaniem Sądu kwota za pierwszy okres wyniosła 29.769,40 zł– zaś po wyliczeniu zgodnie z zobowiązaniem Sądu kwota za drugi okres wzrosła do 18.900 zł.

dowód: pismo procesowe pozwanego z dnia 12 września 2013 r. – k. 47-48 akt sprawy, decyzja hipotetyczna o przeliczeniu emerytury z dnia 06 września 2013 r. – k. 51 akt sprawy, obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury z dnia 06 września 2013 r. - k. 50 akt sprawy

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS oraz przedłożonych przez ubezpieczoną w toku postępowania przed Sądem. W ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw by kwestionować prawdziwość, rzetelność dokumentów zgromadzonych w sprawie. Sąd zważył, iż dowody te układają się w spójną całość. Jedynie posiłkowo sąd uwzględnił zeznania świadka I. A. tj. w zakresie, w jakim są one zgodne z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym co do okoliczności dotyczących zarobków samego świadka i na ich podstawie ocenił wiarygodność wyjaśnień ubezpieczonej, o czym w dalszej części uzasadnienia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania ubezpieczonej A. M. od zaskarżonej decyzji pozwanego nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była kwestia ustalenia wysokości przyznanego ubezpieczonej od dnia 01 grudnia 2012r. świadczenia emerytalnego.

Jak wskazał organ rentowy ubezpieczona A. M. (urodzona (...)) jest uprawniona do emerytury, której wysokość została ustalona na podstawie art. 183 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity . Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zmianami) jako wariantu najkorzystniejszego. Organ rentowy w zaskarżonej decyzji ustalił hipotetycznie wysokość emerytury ubezpieczonej ustalonej na podstawie art. 26 cyt. wyżej ustawy emerytalnej i stwierdził, iż wysokość świadczenia obliczona na podstawie art. 26 jest dla ubezpieczonej niekorzystana.

W tym kontekście wskazać należy, iż decydujące znaczenie dla ustalenia najkorzystniejszego wariantu obliczenia wysokości świadczenia emerytalnego zgodnie z przepisami wskazanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ma data urodzenia świadczeniobiorcy, która implikuje datę nabycia uprawnień do emerytury, a która jednocześnie przesądza o sposobie ustalenia wysokości przyznanego świadczenia.

Mając powyższe na uwadze nie sposób podzielić stanowiska ubezpieczonej, która swe roszczenie o ustalenie wysokości świadczenia emerytalnego wywodzi z nieprawidłowego przyjęcia przez organ rentowy zarobków do ustalenia podstawy wymiaru emerytury, wnosząc o ustalenie wysokości podstawy wymiaru w oparciu o przepis art. 15 ust. 1 ustawy tj. co do wynagrodzenia z 10 kolejnych lat wybranych z 20 lat poprzedzających bezpośrednio rok zgłoszenia wniosku o emeryturę (tj. 1992-2011) czy ze wskazanych okresów jak na rozprawie w dniu 20 listopada 2013r. (k. 62 akt sprawy). Wynik niniejszego postępowania dowodowego daje podstawę do twierdzenia, iż żądanie ubezpieczonej ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego przy przyjęciu wskazanych przez ubezpieczoną danych nie jest uzasadnione.

Podkreślenia wymaga, iż ustalenie wysokości świadczenia emerytalnego dla osób urodzonych po dniu 31 stycznia 1948r. stanowią przepisy art. 25 i następne cytowanej wyżej ustawy emerytalnej z uwzględnieniem przepisów przejściowych dotyczących osób, które wiek uprawniający do emerytury osiągnęły odpowiednio w latach 2009-2013. (art. 183 ustawy emerytalnej, który dotyczy wprost ubezpieczonej) .

W myśl art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przytoczonego przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji, emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Zgodnie zaś z art. 25 ust. 1 podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury oraz waloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175, z zastrzeżeniem art. 185.

Z kolei z art. 183 ust. 4 ustawy wynika, że emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, o której mowa w ust. 1, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2012 (zatem unormowanie to dotyczy wprost ubezpieczonej A. M.), wynosi:

- 1) 35% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz
- 2) 65% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

Z regulacji art. 53 ust. 1 i 2 tejże ustawy wynika, iż emerytura wynosi:

1. 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz
2. po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
3. po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych

- z uwzględnieniem art. 55. Przy obliczaniu emerytury okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

Pozwany organ rentowy wskazał, iż podstawa wymiaru wysokości emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy ustalona została w oparciu o podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu. Podstawę wymiaru składek ustalono na podstawie wynagrodzenia z lat 1972-1976, 1980-1983, 1986-1989, 1993-1997, 1999 i 2000 – w najkorzystniejszym dla ubezpieczonej wariantcie.

Stosownie zaś do treści art. 15 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Co do tego wyliczenia, wskazać należy, iż zasadnie przyjął organ rentowy brak podstaw do wyliczenia podstawy wymiaru emerytury z wynagrodzenia z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat poprzedzających rok zgłoszenia wniosku o emeryturę tj. z okresu 1992-2011, bowiem w tym okresie skarżąca nie podlegała przez 10 lat ubezpieczeniu społecznemu.

Zgodnie z ust. 6 art. 15 na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Wskazać w tym miejscu należy, iż wybór okresu należy do osób zainteresowanych, przy czym do obowiązków świadczeniobiorcy należy wskazanie wysokości wynagrodzenia osiąganego we wnioskowanych okresach.

Przy czym według art. 15 ust. 2a tejże ustawy, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy, którą to zasadę zastosował organ rentowy przy ustaleniu zarobków ubezpieczonej z tytułu zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w G. w okresie od 02 sierpnia 1976r. do 12 listopada 1976r. oraz od 13 listopada 1976r. do 07 listopada 1983r.

Należy mieć także na uwadze, iż zgodnie z przepisami § 20 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r. nr 10 poz.

49 ze zm.) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty są dla pracowników – zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków.

Dodać przy tym trzeba, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego w postępowaniu sądowym nie obowiązuje ograniczenie co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 20 cyt. rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 – sygn. akt II UKN 186/97, OSN – 1998/11/342).

Podkreślić w tym miejscu należy, iż dla poczynienia wiarygodnych ustaleń faktycznych konieczne jest ustalenie wysokości zarobków w sposób precyzyjny i pewny i to na ubezpieczonym, spoczywa obowiązek przedłożenia w organie rentowym dokumentów niezbędnych nie tylko do przyznania prawa do świadczenia, ale również mających wpływ na jego wysokość (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2001 r. II UKN 297/00). Z obowiązku powyższego niewątpliwie w przedmiotowej sprawie ubezpieczona się nie wywiązała.

Podkreślenia wymaga, iż z uwagi na brak danych o wysokości zarobków za żądany przez ubezpieczoną okres tj. zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w G. w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego brak podstaw do uwzględnienia odwołania ubezpieczonej we wnioskowanym zakresie.

Powyższa konkluzja była wynikiem oceny przedstawionych dowodów, w tym zapisów w legitymacji ubezpieczeniowej A. M.. Zawierała ona bowiem m.in. na s. 84-85 wpisy potwierdzające poszczególne dochody w spornych w sprawie okresach zatrudnienia. Wynika z nich w sposób nie budzący wątpliwości, iż jako szef kuchni:

- w okresie od dnia 18 marca 1975 r. do dnia 31 grudnia 1975 r. ubezpieczona udowodniła uzyskanie wynagrodzenia w kwocie 23.928 zł
- w okresie od dnia 01 stycznia 1976 r. do dnia 31 lipca 1976 r. ubezpieczona udowodniła uzyskanie wynagrodzenia w kwocie 15.662 zł.

Jak trafnie w ocenie Sądu Okręgowego podniósł to pozwany, (k. 48 akt sprawy), tak sformułowane konkretne zapisy, dokonane przez pracodawcę w legitymacji ubezpieczeniowej A. M. nie pozwalają – zgodnie z żądaniem skarżącej – na przyjęcie innych kwot wynagrodzenia za w/w okresy od wynikających z tego dokumentu. Uniemożliwia to przyjęcie – zgodnie z twierdzeniami skarżącej – jako by jej zarobki wynosiły najpierw kwotę 2.500 zł plus 200 zł dodatku, a od 1976 r. stawkę 32 zł/godzina prace przy 8 godzinach pracy dziennie przez 6 dni w tygodniu, bowiem twierdzenia takie stoją w oczywistej sprzeczności z niekwestionowanymi zapisami legitymacji ubezpieczeniowej. Wyliczenia dokonane zgodnie z wnioskiem ubezpieczonej wskazują, iż wysokość tak osiągniętych zarobków nie pokrywa się z tożsamymi zarobkami wpisanymi w legitymacji ubezpieczeniowej, co automatycznie przesądza o braku podstaw do przyjęcia wnioskowanych zarobków.

Należy przy tym stwierdzić brak jakichkolwiek podstaw do wynagrodzenia zgodnie z wnioskiem ubezpieczonej za okres jej urlopu wychowawczego (od dnia 02 sierpnia 1976 r. do dnia 12 grudnia 1979 r.) – skoro, jak sama konsekwentnie wskazywała, a co dodatkowo wynika wprost ze świadectwa pracy z dnia 11 stycznia 1984 r. – w okresie tym przebywała ona na bezpłatnym urlopie wychowawczym, zatem za ten okres nie osiągała wynagrodzenia, które stanowiłoby podstawę wymiaru składek podlegająca uwzględnieniu w ustaleniu podstawy wymiaru emerytury.

Dalej idąc, w ocenie Sądu Okręgowego, nie ma również podstaw do porównywania zarobków ubezpieczonej oraz świadka I. A. – bowiem z przedłożonej przez świadka dokumentacji (świadectwo pracy, umowa o pracę z dnia 25 marca 1977 r. – k. 30-31 akt sprawy) wynika jednoznacznie, iż stanowiska pracy obydwu tych osób były zupełnie różne (ubezpieczona bowiem do dnia 31 stycznia 1980 r. była szefem kuchni i następnie kuchmistrem, zaś świadek A. pracowała w zakładzie pracy jako niewykwalifikowana pomoc kuchenna, pomoc kucharza oraz kucharz garmażer). Nadto wskazać należy, iż z przedłożonego zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 10 grudnia 1999 r. (k.

32 akt sprawy) wynikają kwoty, które zgodnie z jej świadectwem pracy i umową o pracę zawierają zarobki obejmujące łączne wynagrodzenie zasadnicze i premię uznaniową, która także przysługiwała ubezpieczonej (ubezpieczona miała prawo do premii uznaniowej, ale jak wynika ze świadectwa pracy z dnia 11 stycznia 1984r. premia ta była określana procentowo - do 20 %) Dodatkową okolicznością – mającą także wpływ na odmienność stanowisk pracy, zajmowanych przez A. M. i I. A. i automatycznie wskazująca na brak podstaw do uwzględnienia danych o zarobkach świadka w miejsce brakujących zarobków ubezpieczonej – był także niewątpliwy fakt braku posiadania przez świadka wykształcenia kierunkowego (podczas gdy ubezpieczona legitymowała się zawodem kucharza, zdobytym w zasadniczej szkole zawodowej), odmiennego doświadczenia zawodowego (świadek była przyuczana dopiero w zakładzie pracy do pracy w kuchni) oraz innego stażu pracy (ubezpieczona pracowała w zakładzie od 1975 r. a świadek od 1977 r.). Na rozróżnienie to zwracała uwagę w swoich zeznaniach także sama świadek A. i w ocenie Sądu w tym zakresie jej zeznania są w pełni szczerze i wiarygodne, poza tym poparte przedłożonymi kopiami dokumentów dotyczących jej zatrudnienia w tym samym zakładzie pracy.

Tym samym, w ocenie Sądu, co do zarobków ubezpieczonej z okresów zatrudnienia od dnia 18 marca 1975 r. do dnia 31 lipca 1976 r. prawidłowym było przyjęcie zarobków wynikających wprost z przedłożonej przez ubezpieczoną legitymacji ubezpieczeniowej. Wynikają z niej dane o zarobkach w spornym okresie, wpisy te również zostały dokonane przez pracodawcę w okresie istnienia dokumentacji płacowej, sporządzonej na potrzeby rozliczeń z pracownikami (a zgodnie z ustaleniami niniejszego postępowania, dokonanymi na podstawie informacji z (...) Związku (...), wskazanego we wniosku dowodowym przez skarżącą – dokumentacji obecnie już nie istniejącej). Zdaniem Sądu Okręgowego, zapisy w niej umieszczone stanowią wiarygodne, niepodważalne a przede wszystkim nie zakwestionowane w toku niniejszego postępowania przez żadną ze stron podstawę ustaleń i źródło informacji w zakresie faktycznych zarobków ubezpieczonej. Dokument ten odzwierciedla zarobki skarżącej w sposób prawidłowy. A co za tym idzie, wyliczenie dokonane przez pozwany organ rentowy na żądanie Sądu w ramach decyzji hipotetycznej z dnia 06 września 2013 r. (k. 47-51 akt sprawy) wskazuje i jedynie dodatkowo potwierdza, iż brak jest jakichkolwiek podstaw do uznania za wiarygodne twierdzeń ubezpieczonej, jako by przez cały sporny okres zatrudnienia w Zakładzie Usług (...) w G. osiągała zarobki w kwocie 2.700 zł miesięcznie (2500 zł pensja zasadnicza plus 200 zł dodatek), z uwzględnieniem dodatkowo premii regulaminowej – co do której nie przedłożono żadnych dowodów, na podstawie których możliwe było by ustalenie, kiedy i w jakich kwotach została ona faktycznie przyznana ubezpieczonej.

Jak ustalił Sąd, zarobki skarżącej z lat 1975-1976 wynikające z legitymacji ubezpieczeniowej zostały uwzględnione przez pozwanego przy wydawaniu spornej decyzji z dnia 18 grudnia 2012 r. – co wynika z treści obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury z dnia 18 grudnia 2012 r. (k. 33 akt rentowych). Co więcej, w zakresie roku 1976 r. pozwany uwzględnił ubezpieczonej zarobki wyższe – bowiem uwzględnił okres, w którym przebywała ona na urlopie macierzyńskim, a następnie wychowawczym.

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw do uwzględnienia odwołania A. M. i dokonania przeliczenia należnego jej świadczenia emerytalnego z uwzględnieniem za sporny okres zatrudnienia kwot wynagrodzenia wynikających z jej świadectwa pracy z dnia 11 stycznia 1984 r. Dane te nie pozwalają bowiem na ustalenie w sposób bezsporny, jakie zarobki ubezpieczona uzyskiwała przez cały okres zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w G. a postępowanie dowodowe zainicjowane przez skarżącą nie doprowadziło do uznania, iż wysokość zarobków była co najmniej taka jak świadka I. A., która przedstawiła własne zarobki ujawnione w Rp-7 złożonym do akt sprawy (k. 32).

Mając powyższe na uwadze, na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w związku z przywołanymi wyżej przepisami, Sąd Okręgowy oddalił odwołanie ubezpieczonej, nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

/-/ SSO Monika Popielińska